

Heid Cat zondag 20 / 53 (vnl 2^e deel)

Wat gelooft gij van den Heiligen Geest?

Ten eerste, dat Hij samen met den Vader en den Zoon waarachtig en eeuwig God is.

Ten tweede, dat Hij ook mij gegeven is , opdat Hij mij door een waar geloof Christus en al zijn weldaden deelachtig maakt , mij troost , en bij mij eeuwig blijven zal.

1 de Geest deelt uit 2 de Geest troost 3 de Geest blijft

Gemeente,

Het is over God de Vader gegaan, het is uitgebreid over God de Zoon, de Heere Jezus gegaan, en nu gaat het over de Heilige Geest. Want de catechismus heeft het over de verlossing.

En de catechismus licht er 1 gezichtspunt uit. Namelijk wat de Heilige Geest doet in allen die geloven. Er zijn ook andere gezichtspunten te noemen vanuit de Bijbel. Bv. wat de Heilige Geest kan doen in hen die nog niet geloven. En hoe Hij ongelovigen tot bekering brengt. Er is ook het gezichtspunt wat de Heilige Geest aan gaven geeft, talenten, en ambten geeft. Zowel aan hen die geloven als aan hen die niet geloven.

Maar de catechismus belicht het gezichtspunt wat de Heilige Geest doet in hen die geloven. Want van hen geldt waar het 2^e deel mee begint: 'dat Hij ook mij gegeven is'. Ieder die gelooft ontvangt de Heilige Geest. Afgelopen zondagavond hoorden we dat al: De Heilige Geest is het tegenpand, onderpand dat Christus vanuit de hemel aan al Zijn gelovigen geeft. Hij nam een foto van hen mee naar de hemel: een lichaam, en Hij geeft een foto van de hemel terug: de Heilige Geest.

Dat Hij ook mij gegeven is. Als verzegeling (Efeze 1:13). Een koning drukte vroeger een zegel op een brief: die is van mij. Een boer drukte een brandmerk in de huid van een koe: die is van mij. Een dominee zette een handtekening in een boek: dat is van mij. God zet Zijn Geest in de gelovige: die is van Mij. Die is en blijft van Mij. Afblijven, satan, Mijn eigendom! Dus als het goed is, als het goed is, dan kun je antwoord geven op de vraag: waar is God de Vader? Je wijst naar boven, in de hemel. Waar is God de Zoon? Je wijst naar boven: in de hemel. Waar is de Heilige Geest? Je slaat op je borst: hier, van binnen, in mij. Ook mij gegeven.

En van de Heilige Geest, Die al de gelovigen gegeven is, zegt de catechismus op grond van de Bijbel drie dingen.

1 de Geest deelt uit

Hij maakt mij Christus en al Zijn weldaden deelachtig door het geloof. Daar zitten twee kanten aan. Denk even hieraan. Moeder geeft haar kind voor haar verjaardag ene prachtig groot cadeau. Een grote ingepakte doos met een allemaal pakketjes met bouwsteentjes. Grote, kleine, rechte, met een bocht, brede, smalle, noem maar op, te veel om op te noemen. Moeder geeft de hele doos: dit krijg je. En daarna helpt moeder het kind om het allemaal uit te pakken: alle aparte pakketjes en zakjes met alle verschillende steentjes. En het kind kijkt steeds verbaasder en blijer.

Kijk zo zou je dat werk van de Heilige Geest kunnen onderscheiden. Eerst geeft je door het geloof deel aan Christus en al Zijn weldaden. Hij brengt je tot geloof en dan is alles je bezit, je geschonken bezit. Christus en al Zijn weldaden. Het hele pakket. Dat wordt hier niet bedoeld. Hier wordt meer dat andere bedoeld. De Heilige Geest die je ook laat zien wat dat allemaal is en die je daar gebruik van laat maken en daarvan laat genieten. Dat uitpakken zagezegd.

Zoals we lezen in Romeinen 8. De Geest is de Geest der aanneming tot kind die doet roepen: 'Abba, Vader'. Zodat je jezelf ook als kind van God ziet en dat je toe eigent en dat gelooft. Dan durf ik het ook te zegen van mezelf en ik durf God ook zo te noemen. En dan ben ik ook erfgenaam. En zo pakt de Heilige Geest nog veel meer uit: alles wat we tegenkwamen in zondag 14 t/m 18. De weldaad dat je hele leven bedekt is achter Jezus' leven. Dat we van de verdoemenis verlost zijn en deel hebben aan Christus' gerechtigheid. Dat de vloek van ons weg is en wij de zegen ontvangen. Dat de dood een doorgang is geworden. Dat we opgewekt met Christus een verzoend leven leiden. Dat we uitzicht hebben in de zalige wederopstanding. Dat we in Jezus een Voorspraak hebben in de hemel. Een Hoofd Dat ons plaats bereid. Het houdt niet op. Weldaden, weldaden, de ene na de andere.

En dan Christus Zelf. Dat Hij helemaal de mijne is. Als God en als Mens. Als God om te kunnen verlossen, als Mens om in mijn plaats te staan. Als Profeet, Priester en Koning. In de liefde van Zijn vernedering. In de macht en kracht van Zijn verhoging. Als Bruidegom, Immanuel, Zaligmaker, goede Herder, Lam Gods. Hij is helemaal van mij!

De Heilige Geest is als een Gids, Die je meeneemt door hele het huis en park van het Koninkrijk der hemelen heen. Alle vertrekken laat zien, alle bloemperken langs gaat met je. Ook dat is er, ook dat is van jou, ook zo is Hij, ook zo is Hij. En dat doet de Geest door het Woord. Door je in het Woord te laten zien wat er allemaal over Jezus en over Zijn weldaden gezegd wordt.

En je kunt er niet over uit. Ook dit, ook dat nog. Ook zo, en ook zo is Hij, mijn Liefste. Je verwondering neemt toe, je aanbidding groeit. Hoe is het mogelijk, allemaal voor mij. Voor mij, schuldig, vloekwaardig Adamskind. Toorn en straf verdiend, maar nu Hem en al Zijn weldaden.

Zonder de Heilige Geest blijf je bij dat pakket staan en je durft er niet aan te komen of iets uit te halen. Je blijft in de hal staan en komt nergens in het huis en in het park. Je weet je zo schuldig, zo zondig, zo strafwaardig, je durft niet te gebruiken en te genieten wat je allemaal gekregen hebt. En dat is zo jammer. Dat doet God zo tekort en houdt ook het leven met de Heere zo arm. O Heilige Geest, leidt mij. Aan Uw hand durf ik verder te lopen.

Of zonder de Heilige Geest nemen het allemaal aan alsof het de gewoonste zaak van de wereld is. Alles vind ik natuurlijk bij mij horen. Natuurlijk ben ik een kind van God en erfgenaam van de hemel. Je kijkt wat neer of ergert je zelfs aan mensen die daar zo tobberig en schuchter over doen en in zijn. Je mist de verwondering en de aanbidding dat zo'n verdoemelijk mens, de eeuwig dood onderworpen van nature, Hem al en Zijn weldaden geschonken zijn.

Als de Heilige Geest maakt het je deelachtig, leert je het toe te eigenen, te genieten dan geeft het verwondering en verootmoediging. Dan maakt het je klein en vol verbazing. Hoe is het toch mogelijk allemaal, dat Hij en al Zijn weldaden de mijne zijn. Herkent u dat? Weet jij daarvan?

2 de Geest troost

Dan het tweede dat de Heilige Geest doet in de gelovigen. Je zou misschien denken dat dat wordt: dat Hij een fijn gevoel geeft, een warm gevoel van binnen. We lezen hier dat dat is dat Hij ons troost. Dat woord herkennen we uit de teksten van het Johannes Evangelie waar de Heilige Geest de Trooster wordt genoemd. Als u vertalingen vergelijkt en ook wat uitleg daarbij leest dan ziet u datzelfde woord in I Johannes 2:1 ook voor komt. Daar gaat het over de Heere Jezus en wordt het vertaald met Voorspraak.

We zagen toen, bij zondag 18, dat dat Griekse woord parakletos eigenlijk betekent: belangenbehartiger, zaakwaarnemer. Zoals Nederland in landen een ambassadeur heeft. Die behartigt de belangen van Nederlanders in dat land. Zo behartigt, zagen we toen, Jezus de belangen van de gelovigen bij God.

Dat woord wordt in Johannes 14-16 voor de Heilige Geest gebruikt. En de Heilige Geest is de andere Trooster. Hij behartigt de belangen van God op aarde bij Zijn gelovigen. Dus Jezus behartigt in de hemel onze belangen. Als

Hoofd en Voorspraak. De Heilige Geest behartigt op aarde Gods belangen. De Heilige Geest neemt het op voor God in de harten van de gelovigen. De Heilige Geest vraagt in mijn hart aandacht voor de zaak van God. Voor de Naam van God, voor de eer, de wil van God. De Heilige Geest zorgt ervoor dat Gods eer, Gods Naam, Gods wil tot gelding komt in ons leven. Dat Gods zaak, Gods rijk de doorslag geeft in mijn keuzes. Dat Gods eer voorop staat in mijn manier van praten over wat ik heb gedaan. Dat Gods Naam geheiligd wordt door wat ik doe of niet doe. In heel mijn denken, in heel mijn doen en laten vraagt de Heilige Geest steeds er aandacht voor: wat zal dit voor Gods eer betekenen? Wat doet dit met Gods eer? Heeft Gods wil hierin de doorslag gegeven?

Dat heeft dus te maken met alle dingen die ik doe, alle keuzes die ik maakt, alle dingen die ik zeg, alle plannen die ik maak. De Heilige Geest komt ervoor op dat in alle dingen Gods Naam, eer, rijk, wil voorop staan en de centrale rol spelen. In Johannes 14 vers 15 en vers 21 dus voor en na onze tekst gaat het dan ook over het bewaren van Gods geboden. Die laat de Heilige Geest de doorslag geven.

Dat troost echt! Dat troost je als je de Heere kent. Dat maakt je zo blij en dankbaar. Heiliging troost mij het meeste van alles. Meer dan voorspoed, meer dan fijn gevoel, is het heiliging wat me troost verschaft. Mc Cheyne zegt ergens: bidt liever om een gram heiliging, dan om een ton gevoel.

Dan merken we wel wat dat met zich meebrengt. Als de Heilige Geest het laat gaan om Gods Naam en eer, dan kan het niet meer gaan om mijn eer en beroemdheid. Om zelf eer te willen hebben voor wat ik deed. Mijn eerezucht en hang naar roem krijgt de doodsteek en wordt gekruisigd. Als de Heilige Geest het laat gaan om Gods belangen en Gods wil, dan gaat het dus niet om mijn belangen en mijn gemak en wat ik het leukste vind en liefste doe. Die worden ondergeschikt aan Gods zaak en Gods wil. Mijn egoïsme en vleselijke lusten krijgen de doodsteek en worden gekruisigd.

En zo is de Heilige Geest de Trooster bij uitstek van de gelovigen. Want gelovigen hebben verdriet. Dat er zo weinig van Gods zaak en belangen terecht komt. In mijn leven. Zovaak en zo makkelijk en zo geneigd om mijn belangen te laten voorgaan. Me mee te laten nemen. O wat erg, wat God ontierend, wat een verdriet, wat een smart. En wat komt er weinig van terecht in mijn gezinsleven. Wat zijn ook mijn kinderen geneigd zichzelf te volgen en de meerderheid en de makkelijkste weg te nemen. En wat er komt er weinig van terecht in het leven van land en volk. Wat kan ik er verdriet van hebben.

Maar de Heilige Geest is de Trooster. Hij wijst op Christus. In Zijn leven kreeg Gods eer en zaak wel alles. Voor Hem gaven die altijd de doorslag. En:

Hij maakt al de Zijnen Zijn beeld gelijkvormig. Dat is Zijn belofte en Zijn werk. Hij zorgt dat er toch iets van terecht komt. O ja, het is een klein beginsel, maar toch, het is er. Er glinstert iets van God in mijn leven. Keuzes, bedoelingen, verlangens die er wel iets van hebben, van Gods zaak. Dat is Zijn manier van troosten. De Trooster. De Heilige Geest.

En juist in het geloof heb ik Hem zo nodig. Want ik ben te zwak om dat zelf voor elkaar te krijgen, gestalte te geven. Steeds weer is de zonde mij te sterk, geef ik toe, is mijn verlangen veel te slap om echt een vuist te kunnen maken. O Heilige Geest, werk in mij, geef mij kracht. Dat is het voortgaand en verdiepend gebed van een waar gelovige.

En dan troost Hij mij ook en vooral doordat Hij mij laat zien en weten: eens zal dat volmaakt zijn. In mijn leven. Helemaal in beslag genomen door Gods Naam en wil. Eens zal dat volkomen zijn, als ik sterf, en op de nieuwe hemel en nieuwe aarde. Ik jaag ernaar of ik het ook grijpen mocht. Helemaal en door ieder die daar zijn zal. Zo troost de Geest mij.

U ook, jou ook? Herkent u dat? En als u dat niet herkent, is Hij u blijkbaar niet gegeven. Omdat u niet van Jezus bent, maar van de duivel, en dan leef je voor jezelf.

3 de Geest blijft

Het derde wat er staat is: dat Hij eeuwig bij mij blijft. Ook dat komt uit Johannes 14:16. Bij mij, in mij, met mij blijven. Opdat Hij bij u blijve tot in eeuwigheid. Dat staat aan de ene kant in tegenstelling tot Jezus. Jezus, als Mens, Hij zal Zijn discipelen verlaten, maar de Trooster Die zal blijven. Blijven, dag in dag uit, alle dagen, alle tijden. Wat een wonder.

Aan de andere kant staat dat tegenover onze ontrouw. Want zo vaak doe ik de Heilige Geest verdriet, bedroef ik Hem, ben ik Hem ontrouw. Onderdruk ik Zijn invloed. Smoor ik Zijn stem en kracht. Druk ik toch mijn eigen zin en wil door, en ik bedroef de Heilige Geest. Je zou voor kunnen stellen dat de Vader zou zeggen: Ik neem Mijn Geest weer terug. Als Hij zo genegeerd wordt, als Hij zo vaak weggedrukt wordt, dan neem Ik Hem terug. En het zou alleszins begrijpelijk zijn.

Als ik een hotelkamer heb geboekt voor 14 dagen en ik merk al bij de eerste dag dat het er stinkt, dat het water bedorven is, dat het er veel te warm is en blijft, dan dien ik een klacht in bij de receptie. Maar als het dan morgen weer zo is en overmorgen weer, dan zeg ik mijn kamer op. Ik vertrek er. De verzorging deugt niet, mijn komst wordt blijkbaar niet op prijs gesteld. Binnen een week hou ik het voor gezien.

Hoe begrijpelijk zou het zijn als de Heilige Geest het voor gezien zou houden in de kamer van mijn leven. Waar ik de stank van zonde laat komen, dat ik Hem zo het gevoel geef dat Hij een ongewenste gast is.

Maar Hij zal bij u blijven. De trouw van de Heilige Geest is nog hardnekkiger dan onze ontrouw. Hij zal met u blijven. Staat er eigenlijk: met u. Met u in gemeenschap. Hij blijft u beïnvloeden. Hij blijft stille kracht uit laten gaan, stille invloed. Hij blijft beïnvloeden en wijsheid, kracht en leven invloeden. Om ons tot hulp en heil te zijn. Zelfs zo dat Hij je weer terugbrengt. Na weer eigengekozen wegen brengt Hij je weer tot inkeer. Hij dringt Gods zaak toch weer aan je op, brengt je die te binnen en leidt tot inkeer, je ogen gaan open, je ziet hoever je heen bent, je krijgt berouw, je keert weder, je honger en dorst weer naar verzoening met God en je belijdt je schuld. Hij blijft bij u. Niet één keer, maar tien keer, honderd keer, duizend keer, ontelbaar. Hij blijft bij u.

En we horen David bidden in Psalm 51. Hij heeft zwaar gezondigd. De Geest bedroefd. En dan zegt hij niet: o, geeft niks, de Geest blijft toch, is helemaal niet erg. Hij zegt ook niet: nou is het over en uit, de Geest gaat weg, het is hopeloos. Nee, Hij bidt: o neem Uw Heilige Geest niet van mij. Als je gezondigd hebt, en gedachten tellen ook mee, dan mag je bidden: O neem Uw Heilige Geest niet van mij. Het zou logisch zijn en te begrijpen, maar doe het niet Heere, naar Uw belofte dat Hij blijven zal. Tot het einde toe.

Wat geeft dat een vastheid, een troost. Hij blijft in eeuwigheid bij mij. Hij leidt mij tot in het hemelse Kanaan. Ik zal niet afvallen of achterblijven in de woestijn, maar aankomen in hemels Kanaan. Geloof en hoop en liefde zullen blijven.

De verlossing. En we hoorden over de Heilige Geest en Zijn werk in de gelovigen. Wat een rijkdom. Wat krijg ik zicht op mijn verlossing. Hoe rijk die is, hoe die compleet is. De rijkdom, de troost, de heiliging, de duurzaamheid, het zit er allemaal bij in. Zo compleet is de verlossing. De Heilige Geest maakt me rijk, zielsgelukkig, heilig en vertrouwend.

Daarnaast loopt de draad van zondekennis, verootmoediging. Die verdiept zich. Ook als gelovige ben ik zo zwak, zo hulpeloos, zo hulpbehoevend. Doe ik Hem verdriet, jaag ik Hem weg, bedroef ik Hem. Mijn besef van zwakheid en schaamte over wie ik ben verdiept zich.

En daarnaast de draad der dankbaarheid. Hij is alles waard. Wat overblijft is gebed, gebed dat Hij het mij geeft en doet genieten. Wat overblijft is dankbaarheid, pure dankbaarheid want alles is in Hem verzekerd. Ik hoef niets zelf bij te dragen. Dankbaarheid.

De Heilige Geest. Hij maakt deelachtig, Hij troost, heiligt, en Hij blijft eeuwig bij mij. En dat doet de Geest, Die samen met de Vader en de Zoon God is. Hij is God. Hij heeft Goddelijke eigenschappen, krijgt Goddelijke eer, en wordt soms God genoemd in de Bijbel. Dat betekent dat Hij, wat wij vanavond lezen ook kan doen. Hij is er sterk genoeg voor. Om in zondaren te werken, in hen vrijmoedigheid te geven, hen te heiligen en te troosten. Dat kun je als je mens bent niet. Dan kun je van alles tegen iemand zeggen, maar je kunt hem niet overtuigen, je kunt het niet geven. Je kunt je eigen kind, man of vrouw, het geloof niet geven, de vrijmoedigheid niet geven om zich kind van God te noemen, de heiliging van het leven niet geven. Als mens sta je machteloos. Maar de Geest is God. Hij kan wat hier allemaal staat doen, Hij is God. Hij kan innerlijk onweerstaanbaar in harten werken.

En Hij is samen met de Vader en de Zoon God. Je kan net als iemand anders schilder zijn. En dan kun je elkaars concurrenten zijn en elkaar dwarsbomen. Nee, niet net als, maar samen met. De Geest werkt precies in het verlengde van de Vader en de Zoon. Hij werkt met Hen me. Wie de Zoon heeft gekocht, wie de Vader heeft verkoren, die zal de Geest deelachtig maken, troosten en eeuwig bij blijven. Daarom kunnen en mogen we gedoopt worden in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Wie is gedoopt in de Naam van de Vader, dat de Vader je God wil zijn. Wie is gedoopt in de Naam van de Zoon, dat de Zoon je wil verlossen en rechtvaardig voor God stellen. Die wordt ook gedoopt in de Naam van de Heilige Geest. Die wil de Heilige Geest tot geloof brengen, en alles deelachtig maken, en troosten en heiligen en eeuwig bij blijven.

O Heilige Geest, werk, woon in mij. Naar uw belofte, naar mijn doop!

Amen